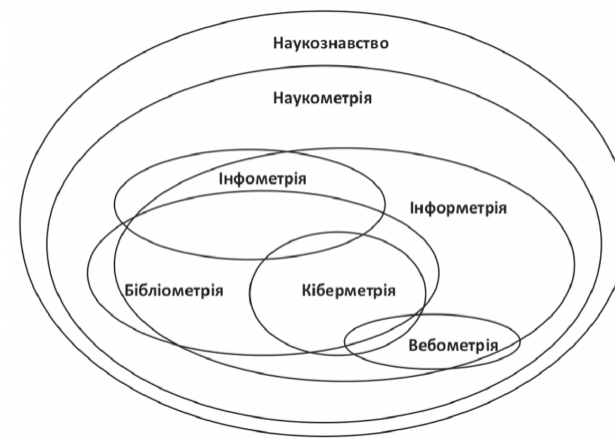

Бібліометрія

Бібліометрія (від *грец.* *βιβλίον* — книга та ...*метрія*) — багатозначний термін.

1) **Дисципліна наукова**, що займається вивченням **документів** на основі кількісного аналізу первинних і вторинних джерел **інформації** за допомогою різних формалізованих **методів** з метою отримання даних про **ефективність** галузей **науки** та прогнозування їхнього розвитку.

Співвідношення різних метричних понять.

Зміст

- 1 Історична довідка
- 2 Характеристика
- 3 Значення
- 4 Література
- 5 Автор ВУЕ
- 6 Важливо!

Історична довідка

Термін уперше використав бібліограф **П. Отле** у праці «Трактат з документації: книга про книгу, теорія та практика» (1934). Один із розділів цієї праці мав назву «Книга і міра. Бібліометрія». Бібліограф **А. Притчард** (1941–2015; Велика Британія) ужив термін «бібліометрія» у статті «Статистична бібліографія, або бібліометрія» (1969) і використав для математичних і статистичних методів дослідження друкованої **комунікації**.

У 1960–1970-х інтенсивний розвиток бібліометрії був пов'язаний з появою **Індексу цитування наукових праць** (англ. Science Citation Index), розробленого хіміком і лінгвістом **Ю. Е. Гарфілдом** (1925–2017; США). Розвиток індексів цитувань значно розширив можливості бібліометричних досліджень. Завдяки ним дослідники оцінюють науковий вплив **статей, журналів** і окремих вчених. Сучасні бібліометричні дослідження, що активно розвиваються у 21 столітті, інтегрують великі обсяги **даних** і методи **навчання машинного**. Це дозволяє здійснювати точний аналіз наукової діяльності.

Характеристика

Бібліометрія пов'язана зі застосуванням математичного та статистичного аналізу в **бібліографії**. Вона побудована на кількісному аналізі **книг**, статей та інших **публікацій** і використовується для оцінки впливу наукових праць. Бібліометричні зв'язки (цитування, взаємне цитування та взаємні **посилання**, авторське співцитування та колективне авторство) забезпечують документальне підтвердження комунікацій у межах наукових галузей і між ними.

Бібліометричні дослідження трактують як кількісні дослідження документів. Об'єктом бібліометрії є документ — один із об'єктів не лише **бібліотекознавства** (поряд із читачем, бібліотекарем та матеріально-технічною **базою**), а й наукової **інформатики**, де під об'єктом розуміють наукову інформацію та наукову комунікацію.

Бібліометрія використовує кількісні методи для аналізу текстів, визначення їхньої цитованості, індексу впливовості наукових журналів, продуктивності **авторів** тощо. **Компетенція** бібліометрії — вивчення відносин у межах літератури або опису літератури.

Засоби бібліометрії:

- аналіз цитування;
- аналіз вторинних інформаційних видань;
- аналіз кількісних характеристик первинних документів;
- кількісний аналіз публікацій окремих авторів та їх цитування;
- кількісний аналіз публікацій вчених окремих країн і колективів;
- теоретичні дослідження закономірностей зростання, старіння, рангового розподілу наукових документів;
- **контент-аналіз** тощо.

Значення

Бібліометрія забезпечує комплекс ефективних **інструментів** для оцінки публікаційної ефективності наукової діяльності: аналіз первинних документів та вторинних інформаційних видань, облік цитувань документів і звернень до них, **анкетування**, контент-аналіз тощо.

2) Використання математичних та статистичних методів вивчення потоків наукових документів (книг, періодичних видань та ін.) з метою виявлення тенденцій розвитку предметних галузей, особливостей авторства і взаємного впливу публікацій.

Література

1. Асєєв Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування // Бібліотечний вісник. 2016. № 2. С. 3–10.
2. Кобелев О. М. Бібліометрія як засіб оптимізації бібліотечної діяльності: історія та сучасний стан // Вісник Харківської державної академії культури. 2020. № 58. С. 18–26.
3. Копанєва В. О. Бібліотека в середовищі цифрової науки: системно-інтеграційна взаємодія. Київ : Ліра-К, 2020. 322 с.
4. Костенко Л., Копанєва В., Симоненко Т. Бібліографія і бібліометрія: коеволюція суспільних функцій // Вісник Книжкової палати. 2020. № 7. С. 49–52.

Автор ВУЕ

В. О. Копанєва

Покликання на цю статтю: **Копанєва В.О.** Бібліометрія // Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Бібліометрія> (дата звернення: 25.11.2024).

Статус гасла: Оприлюднено
Оприлюднено: 04.10.2024

Важливо!

Ворог не зупиняється у гібридній війні і постійно атакує наш інформаційний простір фейками.

Ми закликаємо послуговуватися інформацією лише з офіційних сторінок органів влади.

Збережіть собі офіційні сторінки Національної поліції України та обласних управлінь поліції, аби оперативно отримувати правдиву інформацію.

Отримуйте інформацію тільки з офіційних сайтів

Офіс Президента України

Facebook Telegram

Служба безпеки України

Facebook Telegram

Генеральний штаб Збройних сил України

Facebook Twitter

Верховна Рада України

Міністерство оборони України

Державна...

України

[Facebook](#) [Twitter](#)

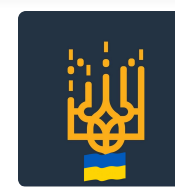
внутрішніх справ України

[Facebook](#) [Telegram](#)

Кіберполіція

[Facebook](#)

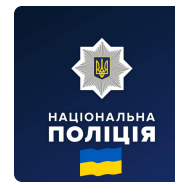

Національна поліція України

- [Головна сторінка](#)
- [Вінницька область](#)
- [Волинська область](#)
- [Дніпропетровська область](#)
- [Донецька область](#)
- [Житомирська область](#)
- [Запорізька область](#)
- [Закарпатська область](#)
- [Івано-Франківська область](#)

- [Кіровоградська область](#)
- [Київська область](#)
- [Для звернень громадян](#)
- [Для ЗМІ](#)
- [м. Київ](#)
- [Луганська область](#)
- [Львівська область](#)
- [Миколаївська область](#)
- [Полтавська область](#)
- [Одеська область](#)

- [Рівненська область](#)
- [Сумська область](#)
- [Тернопільська область](#)
- [Харківська область](#)
- [Херсонська область](#)
- [Хмельницька область](#)
- [Черкаська область](#)
- [Чернігівська область](#)
- [Чернівецька област](#)
- [АР. Крим](#)

[ВУЕ](#)

[Е-ВУЕ](#)

[Цивілізація](#)

[Статистика](#)

[Інформаційні технології](#)

[Соціальні комунікації](#)

[Загальні соціологічні поняття](#)

Електронна версія «Великої української енциклопедії»

Енциклопедія репрезентує сучасну наукову картину світу, знайомить із персоналіями, які вплинули на історичний процес, подає колоритну палітру понять і термінів із різних галузей науки. Разом із е-ВУЕ природа й цивілізація стають зрозумілішими.

е-ВУЕ у соціальних мережах

Навігація по проекту

- [Персоналії](#)
- [Природа](#)
- [Цивілізація](#)
- [Галузі знань](#)
- [Автори](#)
- [Медіафайли](#)
- [Пошук](#)

Співпраця з ВУЕ

- [Допомогти проекту](#)
- [Стати автором](#)
- [Умови використання ВУЕ](#)
- [Партнери](#)
- [Контакти](#)
- [Зворотній зв'язок](#)
- [Увійти](#)